

Høringsnotat – forslag til endring av Forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene

1. Innledning

På vegne av Klima- og miljødepartementet, sender Miljødirektoratet forslag om endring i forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene på høring.

Forslaget gjelder utvidelse av ordningen for tilskudd til klimatiltak i kommunene, kalt Klimasats, slik at Longyearbyen lokalstyre får mulighet til å søke om midler fra Klimasats-ordningen på lik linje med kommuner og fylkeskommuner.

Forslaget gjelder også endringer i §1 som beskriver formålet med ordningen.

Forslag til endringsforskrift er vedlagt på slutten av dokumentet.

Vi ber om at høringsinnspill sendes inn via Miljødirektoratets nettside senest **26. februar 2021**.

2. Bakgrunn

Miljødirektoratet har siden 2016 forvaltet tilskuddsordningen Klimasats. Ordningen har som formål å fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner ved å støtte prosjekter som bidrar til redusert klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har siden 2016 gitt tilsagn om støtte til over 1300 prosjekter.

Ordningen ble forskriftsfestet i 2017. Tildelingskriteriene for ordningen er spesifisert i forskriften. Årlige satsningsområder for tilskuddsordningen kunngjøres i utlysningen.

Ordningen er evaluert av Menon et al i en bred følgeevaluering over årene 2016-2018. Menon fant blant annet at tilskuddene hadde høy utløsende effekt, høy gjennomføringsgrad og lave administrative kostnader¹. Civitas et al har i 2020 vurdert klimaeffekten av ordningen på kort og lang sikt spesielt med tanke på omstillingseffekter. Begge evalueringene konkluderer med at ordningen bidrar godt til formålet.

¹ Se [Klimasats gir utslippskutt og omstilling i kommunene - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#). Artikkelen har også lenke til rapporten fra Menons følgeevaluering.

3. Endringsforslag

Longyearbyen lokalstyre kan søke støtte til klimatiltak

I Klima- og miljødepartementets budsjettforslag for budsjettåret 2021 (Prop. 1 S (2020–2021), s. 29 står det om Klimasatsordningen at "Klima- og miljødepartementet tek sikte på at Longyearbyen lokalstyre kan søke om tilskot i 2021."

I Forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene (Klimasats) er i dag kun kommuner og fylkeskommuner søkerberettigede. For at Longyearbyen lokalstyre skal kunne søke støtte fra Klimasats kreves en endring av forskriften slik at det spesifiseres at Longyearbyen lokalstyre kan søke på lik linje med kommuner og fylkeskommuner. Miljødirektoratet foreslår derfor å legge til en ny § 2 som spesifiserer målgruppen for tilskuddsordningen.

Longyearbyen lokalstyre er det lokale folkevalgte organet i Longyearbyen. Søknader fra Longyearbyen lokalstyre vil behandles etter samme kriterier som øvrige søknader. Tilsagn om støtte til kommuner og fylkeskommuner er ikke enkeltvedtak, og kan dermed ikke påklages. Miljødirektoratets vurdering er at det samme vil være tilfelle for svar på søknader fra Longyearbyen lokalstyre.

Av praktiske hensyn vil ordet kommune i utlysningsteksten referere til alle som er søkeberettiget, det vil si kommuner, fylkeskommuner og Longyearbyen lokalstyre.

Utype § 1 Formålet med ordningen

I paragraf 1, som beskriver formålet med ordningen, foreslås det å presisere hva klimasats-ordningen særlig skal bidra til. På denne måten kommer det tydeligere fram hvordan denne ordningen skiller seg fra andre støtteordninger. Her foreslås det å utdype at ordningen også skal bidra til at kommunen integrerer klimahensyn i sine aktiviteter ved å gi tilskudd til prosjekter som bidrar til reduksjon i utslipp av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Videre skal ordningen bidra til at kommunen styrker rollen som samfunnsutvikler og pådriver som legger til rette for samarbeid på klimaområdet mellom ulike aktører.

Kommunens rolle som samfunnsutvikler og pådriver er trukket fram som viktig i Klimakur 2030.

Utvide hjemmel til kap. 1420 post 62 i Stortingets årlige budsjettvedtak

Det foreslås at forskriften fastsettes med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak, jf. kap. 1420 post 61 og post 62.

Dagens forskrift har hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak, jf. kap. 1420 post 61. Denne posten har omfattet ordinære Klimasats-midler og øremerkede midler til tiltak for å fremme null- og lavutslipp i hurtigbåtsamband. Fra 2021 vil eventuelle øremerkede hurtigbåtmidler som Miljødirektoratet skal forvalte legges på egen post 62 for å lette økonomistyringen i staten.

4. Konsekvenser av endringen

På samme måte som for kommuner og fylkeskommuner vil det være frivillig for Longyearbyen lokalstyre å søke støtte som beskrevet i forskriften. Forskriften vil derfor bare ha konsekvenser for Longyearbyen lokalstyre dersom de velger å søke. Søknader fra Longyearbyen lokalstyre vil behandles på samme måte, og etter samme kriterier, som søknader fra kommuner og fylkeskommuner.

Budsjettet for støtteordningen følger av statsbudsjettet. Antallet søkere varierer fra år til år, det vil derfor ikke gi noen vesentlig ekstra administrasjon å utvide ordningen til en ny potensiell søker.

Det vil være en potensiell overlapp mellom Klimasats og Svalbard Miljøvernfond. Dette vil kunne kreve noen avklaringer mellom de som forvalter disse to ordningene, for å sørge for hensiktsmessig saksbehandling. Det at Longyearbyen lokalstyre nå kan søke støtte til lokale klimatiltak gjennom Klimasats-ordningen kan potensielt medføre noen færre søknader til Svalbard Miljøvernfond.

Miljødirektoratet kan ikke se noen økonomiske eller administrative konsekvenser av endringene i § 1 om formålet med ordningen.

Ved å fastsette forskriften med hjemmel i kap. 1420 post 62, i tillegg til post 61, i Stortingets årlige budsjettvedtak, vil forskriften fortsatt gi rammene for utlysning og tildeling av støtte til utvikling av null- og lavutslippsløsninger for hurtigbåter. Endringen vil ikke medføre noen praktisk endring for søkerne.

Samlet sett vurderer Miljødirektoratet at de foreslåtte endringene i forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene er gjennomførbare, og ikke kommer til å medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

5. Forslag til endringsforskrift

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene (inkludering av Longyearbyen lokalstyre i målgruppen)

Hjemmel: Fastsatt av Klima og miljødepartementet xx.xx.xxxx med hjemmel i Stortingets årlige budsjettvedtak, jf. kap. 1420 post 61 og post 62.

I

I forskrift 26. oktober 2017 nr. 1771 om tilskudd til klimatiltak i kommunene gjøres følgende endringer:

Tittelen på forskriften skal lyde:

Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til klimatiltak i kommunene, *fylkeskommunene og Longyearbyen lokalstyre*

§ 1 skal lyde:

§ 1. Formålet med ordningen

Tilskuddsordningens formål er å fremme klimatiltak i kommuner, fylkeskommuner og *Longyearbyen lokalstyre* ved å støtte prosjekter som bidrar til reduksjon i utslipp av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet.

Tilskuddsordningens delmål er å bidra til at:

- a) kommunen, fylkeskommunen og Longyearbyen lokalstyre integrerer klimahensyn i sine aktiviteter*
- b) kommunen, fylkeskommunen og Longyearbyen lokalstyre styrker rollen som samfunnsutvikler og pådriver som tilrettelegger for samarbeid på klimaområdet mellom ulike aktører*

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Målgruppe

Tilskudd fra ordningen kan tildeles kommuner og fylkeskommuner, samt Longyearbyen lokalstyre.

Nåværende § 2 blir til § 3. Nytt første ledd, første setning skal lyde:

Tilskudd kan tildeles til tiltak som oppfyller følgende tildelingskriterier:

Nåværende §§ 3-7 blir til §§ 4-8

II

Forskriften trer i kraft straks.